

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Barn och ungdomars hälsa och livsvillkor, 15 hp

Health and Living Conditions of Children and Adolescents, 15 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2014.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT12 , VT13 , VT14 , HT14 , HT15 , VT16 , VT17 , VT19 , HT20 , HT21

Kurskod	2BU010
Kursens benämning	Barn och ungdomars hälsa och livsvillkor
Hp	15 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Omvårdnad
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Beslutande organ	Programnämnd 9
Datum för fastställande	2012-05-09
Reviderad av	Programnämnd 9
Senast reviderad	2014-09-01
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2014

Särskild behörighet

Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska.

Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Kursens övergripande mål är att studenten ska uppnå kompetens om barn och ungdomars hälsa och ohälsa ur ett familjecentrerat perspektiv, för att självständigt kunna bedriva hälso- och omvårdnadsarbete för barn och ungdomar. Målet är även att ge fördjupad kunskap om områdets vetenskapliga grund samt aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Kursen innehåller två moment.

Moment 1 – Hälsa och livsvillkor för barn och ungdomar, 7,5hp

Health and living conditions for children and adolescents, 7,5hp

Efter genomgången moment ska studenten ha förvärvat:

Kunskap och förståelse

- För att kunna visa fördjupad kunskap om barn och ungdomars hälsa och ohälsa ur ett familjecentrerat perspektiv och ur ett nationellt perspektiv.
- För att kunna beskriva hälsopolitiska mål med fokus på barn, ungdomar och deras familjer.
- För att kunna förklara samband mellan livsvillkor, miljö, risk/friskfaktorer och hälsa/ohälsa nationellt och internationellt.
- För att kunna förklara epidemiologiska och hälsopedagogiska begrepp och modeller.
- För att kunna beskriva och förklara barns och ungdomars utveckling samt teorier och modeller om föräldraskap, föräldrastöd och samspel mellan barn och föräldrar.

Färdighet och förmåga

- För att kunna analysera samband mellan levnadsvanor och hälsa samt värdera hälsopedagogiska teorier och metoder relevanta för hälsofrämjande och förebyggande arbete med fokus på barn och ungdomar samt deras familjer.
- För att kunna bedöma och reflektera över omvårdnad gällande amning, kost, matvanor och näringsinnehåll för barn, ungdomar och deras familjer utifrån utvecklings- och hälsoaspekter.
- För att kunna förklara och bedöma skador och sjukdomstillstånd som är vanligt förekommande inom barnhälsovården och elevhälsans medicinska insatser utifrån ett omvårdnadsperspektiv.
- För att kunna identifiera och analysera barns, ungdomars och familjers behov av särskilt stöd samt informera om olika insatser och stöd utifrån samhällets ansvar och resurser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- För att kunna argumentera för barns rättigheter enligt barnkonventionen samt reflektera över ett etiskt förhållningssätt utifrån ett personcentrerat förhållningssätt.

Moment 2 – Verksamhetsförlagd utbildning inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser, 7,5hp

Clinical training in child- and school health services, 7,5hp

Efter genomgången moment ska studenten ha förvärvat:

Kunskap och förståelse

- För att kunna visa insikt i barnhälsovård och elevhälsans organisation, ledarskap och samverkan med närliggande verksamhetsområden och andra professioner samt ha kunskap om gällande lagstiftning och styrdokument.
- För att kritiskt kunna värdera nationell och internationell omvårdnadsforskning, kvalitetsutveckling och tillämpning av evidensbaserade metoder inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser samt identifiera behov av ytterligare kunskap.

Färdighet och förmåga

- För att självständigt kunna planera, genomföra, utvärdera och dokumentera hälsoundersökningar/hälsobesök och hälsopedagogiska insatser på individ-, grupp- och samhällsnivå.
- För att självständigt och i samarbete med familjen kunna analysera och bedöma omvårdnadsbehov samt planera, genomföra, utvärdera och dokumentera omvårdnadsåtgärder inom barnhälsovård och elevhälsans organisation.
- För att självständigt kunna bedöma, ordinera och administrera läkemedel för vaccinationer enligt det nationella vaccinationsprogrammet inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser samt självständigt genomföra vaccinering på ett för barnet pedagogiskt och säkert sätt.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- För att kunna göra bedömningar och prioriteringar i komplexa situationer med hänsyn till vetenskapliga, samhälleliga, kulturella och etiska aspekter inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser.

Innehåll

Hälsa och livsvillkor för barn och ungdomar, 7,5 hp - Hälsopolitiska mål, barnkonventionen.

- Epidemiologiska begrepp och metoder.

- Samband mellan hälsa, levnadsvanor och livsvillkor samt hälsoteorier relaterade till barn och ungdomar.
- Sjukdomstillstånd hos barn och ungdomar såsom psykisk ohälsa, ätstörningar, allergi, skador och olycksfall, psykosomatiska symtom, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, fysiska funktionsnedsättningar samt vanligt förekommande somatiska sjukdomar med fokus på omvårdnad.
- Hälsoarbete och hälsopedagogiska modeller, t ex motiverande samtal och hälsosamtal, inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser.
- Omvårdnadsteorier, t ex transitionsteorin.
- Föräldraskap, föräldrastöd.
- Barn och ungdomars utveckling, utvecklingsteorier.
- Amning, kost och näringsinnehåll.
- Barns, ungdomars och familjers behov av särskilt stöd.

VFU inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser, 7.5 hp - Lagstiftning, författningar, styrdokument och organisation inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser.

- Ledarskap och samverkan med andra professioner.
- Hälsoundersökningar/hälsobesök, utvecklingsbedömning och hälsopedagogik.
- Föräldraskap, föräldrastöd - individuellt och i grupp.
- Familjecentrerad omvårdnad.
- Omvårdnadsprocessen.
- Vaccinationsverksamhet.
- Medicinsk teknik och säkerhet.
- Etiska aspekter.
- Multiperspektivseende i komplexa situationer.
- Kvalitetsutveckling och evidensbaserade metoder.

Arbetsformer

Kursen genomförs såväl som campusutbildning (helfart) och som distansutbildning (vilken är halvfart) och är nätbaserad. Undervisningen utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande där arbetsformerna ger förutsättning för att studenten aktivt tar ansvar för sitt lärande.

De arbetsformer som används är individuella studieuppgifter, arbete i grupp, virtuella diskussioner och seminarier samt föreläsningar. Antalet fysiska träffar för distanskursen är begränsat till max. 2 dagar/ 7,5 högskolepoäng.

Verksamhetsförlagd utbildning ingår i kursen och där ingår handledning och reflektion individuellt och/eller i grupp.

Examination

Moment 1 - Hälsa och livsvillkor för barn och ungdomar

- Individuell och skriftlig examination och/eller nätbaserad hemexamination. Examinationen baseras på ett komplext fiktivt fall inom verksamheten för barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser.

Obligatoriska moment som förekommer i kursen är seminarier och/eller virtuella diskussioner. Vid frånvaro från obligatoriska moment hänvisas till kursansvarig lärare för diskussion om kompensation. Studieuppgifter skall vara genomförda för att få delta i examinationer.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Student som saknar godkänt resultat efter tre genomförda examinationstillfällen kan erbjudas att gå om moment eller kurs ytterligare en gång. Detta gäller i mån av plats.

Om studenten genomfört sex underkända examinationer ges inte något ytterligare examinationstillfälle.

Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit i räknas inte som examinationstillfälle. Hemexamination som har öppnats via lärplattform räknas som utnyttjat examinationstillfälle även om examinationen inte lämnats in.

För sent inlämnade examinationsuppgifter beaktas ej. Studenter som inte lämnat in i tid hänvisas till omtentamenstillfället.

Moment 2 - Verksamhetsförlagd utbildning inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser

- Klinisk examination inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser. Examinationen utgår från självständigt genomfört hälso- och omvårdnadsarbete, som redovisas skriftligt och analyseras med stöd av aktuell vetenskaplig litteratur.

Den verksamhetsförlagda utbildningen som ingår i kursen är obligatorisk (32 tim/1,5 hp), cirka 3hp barnhälsovård och cirka 3hp elevhälsans medicinska insatser. Under den verksamhetsförlagda utbildningen sker fortlöpande diskussion av studenternas prestationer.

Underkänd verksamhetsförlagd utbildning (VFU) får genomgå ytterligare en gång.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students VFU eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till ett nytt VFU-tillfälle på denna kurs. Underkänd VFU får endast genomföras ytterligare en gång.

Övergångsbestämmelser

Om en student inte har fullgjort en kurs har studenten möjlighet att examineras enligt då gällande kursplan och kurslitteraturlista upp till två år efter förändring eller byte av kursplan och kurslitteraturlista.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt Utbildningsstyrelsens fastställda riktlinjer.

Litteratur och övriga läromedel

Rekommenderad litteratur

Albinsson, Eva

Pediatric Ped.

Moëll, Christian; Gustafsson, Jan

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2011 - 598 s.

ISBN:978-91-47-09375-5 (inb.) LIBRIS-ID:12300521

[Sök i biblioteket](#)

Andersson, Ingemar

Epidemiologi för hälsovetare : en introduktion

Lund : Studentlitteratur, 2006 - 234 s.

ISBN:91-44-03250-1 LIBRIS-ID:9984485

URL: www.studentlitteratur.se/epidemiologi

[Sök i biblioteket](#)

Magnusson, Margaretha

Barnhälsovård : att främja barns hälsa

5., [helt omarb.] uppl. : Stockholm : Liber, 2009 - 285 s.

ISBN:978-91-47-01563-4 LIBRIS-ID:11566187

[Sök i biblioteket](#)

Barnmedicin

Hanséus, Katarina; Lagercrantz, Hugo; Lindberg, Tor

4., [rev. och uppdaterade] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2012 - 674 s.

ISBN:978-91-44-07609-6 (inb.) LIBRIS-ID:12531935

[Sök i biblioteket](#)

Broberg, Anders; Almqvist, Kerstin; Tjus, Tomas

Klinisk barnpsykologi: utveckling på avvägar

Stockholm : Natur och kultur, 2005 - 368 s.

ISBN:91-27-09438-3

[Sök i biblioteket](#)

Dahlberg, Karin; Segesten, Kerstin

Hälsa och vårdande : i teori och praxis

Stockholm : Natur & Kultur, 2010 - 344 s.

ISBN:91-27-12211-5 (inb.) LIBRIS-ID:11766742

[Sök i biblioteket](#)

Hallström, Inger; Lindberg, Tor

Pediatrisk omvårdnad

Stockholm : Liber, 2009 - 356 s.

ISBN:978-91-47-09327-4 (hft.) LIBRIS-ID:11445058

[Sök i biblioteket](#)

Hillman, Olle

Skolhälsovård : introduktion och praktisk vägledning

2., uppdaterade och utök. uppl. : Stockholm : Gothia, 2010 - 269 s.

ISBN:978-91-7205-728-9 LIBRIS-ID:11907616

[Sök i biblioteket](#)

Investera i barns hälsa

Bremberg, Sven; Eriksson, Lilly

1. uppl. : Stockholm : Gothia, 2010 - 224 s.

ISBN:978-91-7205-653-4 LIBRIS-ID:11914746

[Sök i biblioteket](#)

Karlsson, Kay

Anknytning : om att tolka samspelet mellan föräldrar och små barn

Scheutz, Sofia

1. uppl. : Stockholm : Gothia, 2008 - 128 s.

ISBN:978-91-7205-582-7 LIBRIS-ID:10927441

[Sök i biblioteket](#)

Kylberg, Elisabeth; Westlund, Anna Maria; Zwedberg, Sofia

Amning i dag Amning idag

1. uppl. : Stockholm : Gothia, 2009 - 180 s.

ISBN:978-91-7205-627-5 LIBRIS-ID:11616786

[Sök i biblioteket](#)

Lundgren, Mikael; Lökholt, Kent

Motivationshöjande samtal i skolan : att motivera och arbeta med elevers förändring

Lund : Studentlitteratur, 2006 - 149 s.

ISBN:91-44-03880-1 LIBRIS-ID:10113771

[Sök i biblioteket](#)

Möller, Anders; Nyman, Erling

Barn, familj och funktionshinder : utveckling och habilitering

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2003 - 223 s.

ISBN:91-47-05129-9 (korr.) LIBRIS-ID:9196385

[Sök i biblioteket](#)

Øvreeide, Haldor

Samtal med barn : metodiska samtal med barn i svåra livssituationer

3., [omarb.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2010 - 256 s.

ISBN:91-44-05634-0

Kapitel 6

[Sök i biblioteket](#)

Hwang, Philip; Nilsson, Björn

Utvecklingspsykologi

3., rev. utg. : Stockholm : Natur och kultur, 2011 - 376 s.

ISBN:978-91-27-13074-6 (inb.) LIBRIS-ID:12148989

[Sök i biblioteket](#)

Skolsköterskans hälsofrämjande arbete

Claussion, Eva K.; Morberg, Siv

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2012 - 230 s.

ISBN:978-91-44-05597-8 LIBRIS-ID:13599284

[Sök i biblioteket](#)

Blair, Mitch

Barnhälsovetenskap

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 371 s.

ISBN:9789144081359 LIBRIS-ID:14663506

[Sök i biblioteket](#)

Vägledande dokument för elevhälsan

<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2014/2014-4-3>

Vägledande dokument för barnhälsovården

<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2014/2014-4-5>